

Андрэй АЛЕКСАНДРОВІЧ

ЗА ВЯЛІКУЮ ЛІТАРАТУРУ І МЫШАВІЗМУ

Прыкладзі вуха да зямлі і ты пачуеш, як плача залітая потам музычным зямля, як раздзіраючы сэрца разносіца стогн нявольнікаў пана з халодных скляпенняў палацу.

Гэтак пачынаецца амаль кожнае народнае паданне мінульскага.

Бывала не адзін вандроўнік-бунтар, аддаўшы сілу маладосці свайму ўладару-пану, — расказваў маладому пакалению пра горкую долю краіны, абуджваў нянавісць да "белае косткі" і клікаў змагацца аддана, упарта, без літасці.

Так было пад сцягам "единой неделины", славутай тури народаў.

А сёня — наша краіна заваёўвае вышыні сацыялізму. Наш гордыя стройным ростам рыштавання. Змяняецца рух гісторны. Змяняецца твар зямлі. Мы ў творчым уздыме. Непісьменны — сын рабочае клясы — ганбба нац. — абавязковым парадку ліквідуем няпісьменнасць тысяч — спадчыну царскага панавання.

А там...

Сёня — мы чуем голам болі і нянавісці, голас братоў, стрыноўжаных іржавым дротам годаду, катаваніju, няволі, тэрору.

Сёня — чирвоныя хустачкі турэмных вакон зліваюцца ў адно вялікае зарыва, зарыва надиходзячай прадвесні вызвалення.

Сёня — панская Польшча апляла сябе жалезнымі кратамі, які павуцінен.

І не вандроўнік-бунтар крочыць ад хаты да хаты і сёня
пачуеш не прыдущаны плач здратаўанае зямлі.

Грозным валам пераліваєца нястрымы гул барацьбы, гул
нянавісці да класы разбюшаных паноў, гул сталёвага поступу,
загартаванага партыяй бальшэвікоў.

Усе жывое, усё лепшае пралетарыту - і росквіт дум, і
росквіт сіл - загнале падполле.

Мільёны працоўных Польшчы, Заходняй Беларусі і Украіны
атручуваюцца катэгічам сярэднявечча.

Але рабаўнікі ўстрывожаны.

Пralетарыят жалезнымі калёнамі выходзіць на адабраныя
у яго вуліцы. Вальшэвіцкія лёзунгі палоняць горад.

Прымушаны, нават пілсудчыкі, признаць, што у іх "глеба-
гарыць пад нагамі". Даведзеная да роспачы акупаваная вёска
напамінае буржуазным журналістам - "кіпучы кацёл без кlapa-
наў бяспекі".

Сёня Польшча далёка перагнала царскую Расію вынаходст-
вам метадаў катаўнія працоўных.

І на гэты сне, якое важнае гісторыка-палітычнае зна-
чэнне набывае з'езд польскіх пралетароў Міжнароды, што
заецца сёня ў сталіцы нашай краіны.

Калі ў "глебах" Польшчы, ярасна, так і
васічы ўсё творча-эдароўле, што і ў гунчы працоўных па-
забудзілі працоўныя традыцыі, але разбодзілі
нават вучыць грамаце сваіх атчынай. Але і ў Польшчы
пра росквіт працоўніцтва - падобно, як і

Росквіт польскай пралетарской літаратуры магчымы толькі ва ўмовах дыктарутры пралетарыяту.

Таму зразумелым становіцца , чаму з"езд песняроў польскага пралетарыята збіраецца ў Савецкай краіне - бацькаўшчыне ўсіх працоўных.

Пralетарская літаратура СССР - узыходзіць на ўсё вышэйшая ступені свайго развіцця, стаўши ўжо ідэйна відучай сілай ўсёй літаратуры Саюзу.

Рост пралетарской літаратуры СССР, паспяховая барацьба за гегемонію, узмацненне саюзніцкіх атрадаў пралетарскага літаратурнага руху, - забяспечана дзякуючы выяўленню і выкрыцю буржуазных тэорый і плыній у літаратуразнаўстве (Троцкі, Варонскі, Пераверзеў, літронтаўшчына, а ў БССР - контэррэволюцыйная нацдэмаўшчына).

У гэтым вялікім паходзе барацьбы за гегемонію пралетарской літаратуры, актыўна біліся ўсе нацыянальныя пралетарскія атрады літаратур народаў СССР.

На прыкладзе Савецкай Беларусі мы ярка бачым, як спробы нацдэмаў скіраваць нацыянальна-культурнае будаўніцтва на буржуазны шлях, спробы падмяніць ідэалёгію пралетарыяту - ідэалёгіяй занядаду, буржуазіі - пралетарскія пісьменнікі беларускія, польскія, яўрэйскія, адзіным ваяўнічым атрадам нанеслі сакрушальны ўдар кучцы наймітаў польскага імперыализму.

Толькі ў савецкай краіне, дзякуючы правільнаму вырашенню камуністычнай партыі нацыянальнага пытання, квітнеш

інтэрнацыянале адзінства працоўных і забяспечан росквіт
культур нацыянальных па форме і сацыялістычных па змесце.

На з"ездзе польскіх пралетарскіх пісьменнікаў поўным
голосам павінен рапартаўца атрад польскіх пралетарскіх
пісьменнікаў БелАПП"у аб сваіх ідэйных і творчых дасягненнях
у барацьбе за вялікую літаратуру бальшавізму.

З"езд польскіх пралетарскіх пісьменнікаў - чарговае
вялікае дасягненне пралетарскага літаратурнага руху Савецкага
Саюзу.

Наша чарговая баявая задача - пашырыць працу па закліку
рабочых-ударнікаў ў літаратуру, замацоўваць яго і гэтым самым
хутчэй ліквідаваць адставанне пралетарскай літаратуры ад раз-
горнуўших тэмпаў сацыялістычнага будаўніцтва.

Рост пралетарской літаратуры Саюзу ўзмацняе зброю ў
руках камуністычнай партыі. А забывацца нельга ні на хвіліну,
што імперыялісты рыхтуюць напад на Савецкі Саюз. Упартай
працай з"езд павінен вырашыць усе задачы, што стаяць перад
пралетарскай літаратурай на новым этапе сацыялістычнай рэва-
люцыі. Арганічная сувязь пралетарской літаратуры з ходам
сацыялістычнага будаўніцтва яшчэ больш узмоцніць абароназдоль-
насць нашай краіны.

Шчыра і горача вітаючы з"езд, беларускія пралетарскія
пісьменнікі абавязаны прымаць актыўны ўдзел у работе з"езду
і разам на вызначанных камуністычнай партыяй шляхах - змагацца
за найхутчэйшое заваяванне гегемоніі пралетарской дыктатуры,
змагацца адзінм пралетарскім фронтом СССР - за вялікую
літаратуру бальшавізму.